

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ.....
ΤΜΗΜΑ.....
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ.....
ΒΑΘΜΟΣ.....

Κείμενο

ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

Παρά την αναντίρρητη πρόοδο που συντελέστηκε τα τελευταία 150 χρόνια, ένα παράδοξο ερώτημα παραμένει και βασανίζει: βελτιώνεται ή χειροτερεύει ως σύνολο, η ανθρωπότητα στον τομέα της προστασίας των δικαιωμάτων του ανθρώπου, των πολιτικών δικαιωμάτων, των οικονομικών δικαιωμάτων, των κοινωνικών δικαιωμάτων;

Ένας άνθρωπος με αισιόδοξη προδιάθεση, όπως ο γράφοντας, θα απαντήσει οπωσδήποτε καταφατικά στο ερώτημα. Σαφώς βελτιώθηκε στο σύνολο ιδίως στην επαναστατική περίοδο του τελευταίου αιώνα. Αναμφισβήτητα είναι τα άλματα της ανθρωπότητας στην εξασφάλιση των πολιτικών δικαιωμάτων: Η οριστική κατάργηση του θεσμού της δουλείας στο τελευταίο τρίτο του 19ου αιώνα, η αποσύνθεση πολυεθνικών αυτοκρατοριών όπως η Οθωμανική, η Αυστροουγγρική και η Βρετανική, ύστερα από τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, η αποσποικιοποίηση που χάρισε το δικαίωμα της εθνικής και πολιτικής αυτοδιάθεσης σε πάνω από 1 δισεκατούριο ψυχές που κατοικούν κυρίως στο λεγόμενο Τρίτο Κόσμο.

Και φυσικά, ο αγώνας για την εξασφάλιση ανθρώπινων δικαιωμάτων και ευκαιριών συνεχίστηκε και εξακολουθεί ως τις μέρες μας. Στις ΗΠΑ, στη δεκαετία του '60, κάτω από τη φωτισμένη ηγεσία του Μάρτιν Λούθερ Κινγκ, συντελείται μια κυριολεκτικά ειρηνική επανάσταση στο όνομα της εξασφάλισης ίσων δικαιωμάτων και ευκαιριών για το μαύρο πληθυσμό.

Ο αγώνας διευρύνεται παράλληλα και αποτελεσματικά -ιδίως στο βόρειο τμήμα του πλανήτη μας- στους τομείς της προστασίας των δικαιωμάτων της γυναίκας και της προστασίας του περιβάλλοντος. Τα αιτήματά τους προβάλλονται από εύρωστες και μαζικά κινητοποιημένες φεμινιστικές και οικολογικές οργανώσεις αντίστοιχα. Χωρίς δουλειά, χωρίς αποικιοκρατία, με σταδιακά μειωμένες προκαταλήψεις σε βάρος των γυναικών, των ανηλίκων και υπερηλίκων, με μια εμφανιζόμενη υποχώρηση του αυταρχισμού (των πραιτοριανών καθεστώτων) στη Νότια Ευρώπη, Νότια Αμερική και στην Ανατολική Ασία, μπορεί να ισχυριστεί κανείς με συγκρατημένη αισιοδοξία ότι έχει ανοίξει οριστικά ο δρόμος για καλύτερες μέρες για τη μεγάλη πλειοψηφία των κατοίκων της γης μας.

Δυστυχώς όμως υπάρχει και η δυνατότητα ενός απαισιόδοξου απολογισμού, μιας απαισιόδοξης απάντησης στο ερώτημα αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει η ανθρωπότητα στο θέμα της προστασίας των Ανθρώπινων Δικαιωμάτων. Γιατί δίπλα στα άλματα προόδου που αναφέρθηκαν είναι δυνατόν να επισημανθούν και δείγματα παρακμής που συσσωρεύουν τεράστιους κινδύνους για την επιβίωση του ανθρώπινου γένους στον πλανήτη μας.

Ο πόλεμος, εμφύλιος και διακρατικός, υπήρξε ένας μόνιμος σύντροφος της ανθρωπότητας από την αρχή της καταγραμμένης ιστορίας. Την 6η Αυγούστου 1945, όμως, τη μέρα της τρομακτικής πυρηνικής έκρηξης στη Χιροσίμα ο πόλεμος πήρε μια καινούργια και ολότελα εφιαλτική διάσταση. Η επιστημονική διάνοια του ανθρώπου κατόρθωσε να αυξήσει την καταστροφικότητα των πυρηνικών όπλων σε καταλυτικά επίπεδα. Όταν η καταστροφική ικανότητα των όπλων γίνεται τόσο γιγαντιαία, ώστε ο πόλεμος να οδηγεί σε ολοκληρωτική εξολόθρευση των εμπόλεμων πληθυσμών, τότε παύει ο πόλεμος να διατηρεί ακόμη και τα ίχνη της λογικής του ως «προέκταση της πολιτικής» με την έννοια που δίνει ο Κλαούζεβιτς.

Έτσι έφθασε σε μια επικίνδυνη καμπή, όπου υπάρχουν σοβαρές και καλά τεκμηριωμένες επιστημονικές μελέτες οι οποίες προβλέπουν την έκρηξη πυρηνικού πολέμου από λάθος, από ατύχημα, ή από υπολογισμό κάποιου παρανοϊκού και φανατικού ηγέτη. Εκτός αν, στο μεταξύ, δημιουργηθούν αποτελεσματικοί διεθνείς θεσμοί για τον έλεγχο των πυρηνικών εξοπλισμών και τη σταδιακή μείωσή τους. Πραγματικά έχει φθάσει η ώρα μηδέν και υπάρχουν ελάχιστα περιθώρια χρόνου. Είναι φανερό πως ήλθε ο καιρός όπου η ανθρωπότητα θα πρέπει να πάψει να στηρίζεται

σε ατελείς «θεσμούς», όπως η «ισορροπία ισχύος», η «αμοιβαία αποτροπή», ο «περιορισμένος πυρηνικός πόλεμος» και η διαχείριση των ενδοκρατικών και διακρατικών συγκρούσεων από ένα τροχοπεδημένο από το βέτο των μεγάλων δυνάμεων ΟΗΕ.

Ποια είναι όμως η δεύτερη πρόκληση που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα; Οι Κασσάνδρες της μελλοντολογίας υπενθυμίζουν ότι αν ο πλανήτης γλιτώσει την άμεση και ολική καταστροφή του πυρηνικού πολέμου, και εφόσον συνεχιστούν οι σημερινοί ρυθμοί της ατμοσφαιρικής και θαλάσσιας ρύπανσης, ενεργειακής κατανάλωσης, πληθυσμιακής αύξησης και διεθνούς αποσυντονισμού, θα καταστραφεί σταδιακά αλλά σίγουρα μέχρι το έτος 2030. Στη λεγόμενη μεταβιομηχανική εποχή γίνεται συνείδηση μια μεγάλη αλήθεια: Η ακατάσχετη ανάπτυξη και η αύξηση της παραγωγής και κατανάλωσης συνδέονται με ορισμένα αρνητικά και επικίνδυνα υποπροϊόντα που απειλούν τις φυσικές ισορροπίες του οικοσυστήματός μας. Πλησιάζει σταθερά η στιγμή που ο αέρας θα γίνει ακατάλληλος για να εισπνέεται και το νερό ακατάλληλο να πίνεται, η στιγμή που ο πετρελαιοκηλίδες και τα τοξικά χημικά απόβλητα θα μετατρέψουν λίμνες, ποτάμια, και ακρογιαλιές σε τεράστιους και μολυσμένους βόθρους.

Θ. Κουλουμπής (Κείμενο ελαφρά δισκευασμένο ...)

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

A. Να γράψετε περίληψη του κειμένου σε 80-100 λέξεις.

Μονάδες 25

B. 1. Σε ποιο γραμματειακό είδος ανήκει το κείμενο; Αιτιολογίστε την απάντησή σας.

Μονάδες 5

2. Με ποιους τρόπους αναπτύσσεται η δεύτερη («Ένας άνθρωπος ... Τρίτο Κόσμο») και η πέμπτη («Δυστυχώς όμως ... στον πλανήτη μας») παράγραφος;

Μονάδες 7

3. Ποιον τρόπο πειθούς συναντάμε στο κείμενο; Τεκμηριώστε την απάντησή σας με την παράθεση συγκεκριμένων αναφορών από το κείμενο.

Μονάδες 5

4. Να βρείτε τα συνώνυμα και τα αντώνυμα των παρακάτω λέξεων: «διευρύνεται», «ακατάσχετη», «εύρωστες», «εξολόθρευση», «τεκμηριωμένες».

Μονάδες 5

5. Να σχηματίσετε μια πρόταση με καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: «διευρύνεται», «συντελείται», «εύρωστες», «απολογισμού», «επιτεύγματα».

Μονάδες 3

6. «Και φυσικά, ο αγώνας για την εξασφάλιση ανθρώπινων δικαιωμάτων και ευκαιριών συνεχίστηκε και εξακολουθεί ως τις μέρες μας.»: Να αναπτυχθεί η περίοδος σε ολοκληρωμένη παράγραφο χρησιμοποιώντας ως βασικό τρόπο πειθούς την επίκληση στη λογική.

Μονάδες 10

Γ. Ο δήμος σας διοργανώνει μια ημερίδα με θέμα «Ανθρώπινα δικαιώματα - Θεωρία και πράξη». Ως εκπρόσωπος του σχολείου σας καλείστε να εκφωνήσετε μια ομιλία στην οποία θα παρουσιάσετε τις αιτίες που ωθούν στην κατάφωρη καταπάτηση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στη σύγχρονη εποχή.

Μονάδες 40

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!